

Uchwała Nr LXIV/535/06
Rady Miejskiej w Dobrym Mieście
z dnia 28 września 2006 r.

w sprawie: przyjęcia „Planu Rozwoju Wsi Smolajny”

Na podstawie art. 18, ust.2 punkt 6 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. nr 142 poz. 1591 z późn. zm. 2002 r. nr 23 poz.220, nr 62 poz. 558, nr 113 poz.984, nr 153 poz.1271, nr 214 poz.1806, z 2003 r. nr 80 poz. 717 i nr 162 poz.1568, z 2004 r.: nr 116, poz.1203, z 2005 nr 172 poz. 1441, nr 175 poz. 1457, z 2006 r. nr 17 poz. 128) **Rada Miejska w Dobrym Mieście uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się „Plan Rozwoju Wsi Smolajny” , stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobrego Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1
do Uchwały nr LXIV/535/06/2006
Rady Miejskiej w Dobrym Mieście
z dnia 28 września 2006

PLAN ROZWOJU WSI SMOLAJNY

Smolajny, lipiec 2006 r.

Spis treści:

I. Informacje ogólne	3
1. Charakterystyka Sołectwa Smolajny.....	3
1.1. Rys historyczny.....	3
1.2. Warunki geograficzne.....	4
2. Sfera społeczna.....	5
2.1. Ludność.....	5
2.2. Oświata.....	6
2.3. Służba zdrowia.....	6
2.4. Bezpieczeństwo publiczne.....	7
2.5. Kultura.....	7
2.6. Obiekty rekreacyjne i sportowe.....	8
3. Infrastruktura techniczna.....	8
3.1. Zaopatrzenie w wodę.....	8
3.2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków.....	8
3.3. Utylizacja odpadów stałych.....	8
3.4. Energetyka.....	9
3.5. Telekomunikacja.....	9
3.6. Komunikacja.....	9
4. Sfera gospodarcza.....	10
4.1. Przemysł.....	10
4.2. Rolnictwo.....	10
4.3. Leśnictwo.....	10
II. Analiza SWOT wsi i sołectwa Smolajny.....	13
III. Wizja rozwoju Smolajny.....	14
IV. Program Rozwoju Wsi Smolajny – planowane działania	15
Podsumowanie.....	18

Spis tabel:

Tabela nr 1 – Liczba mieszkańców sołectwa Smolajny.....	5
Tabela nr 2 – Mieszkańcy wg wieku.....	5
Tabela nr 3 – Liczba mieszkańców w sąsiadujących sołectwach.....	5
Tabela nr 4 – Liczba uczniów uczęszczających do szkół znajdujących Się na terenie sołectwa Smolajny.....	6
Tabela nr 5 – Wskaźnik wykrywalności przestępstw.....	7
Tabela nr 6 – Klasy gruntów użytkowanych przez osoby fizyczne.....	10

I. Informacje ogólne

1. Charakterystyka Sołectwa Smolajny

1.1 Rys historyczny

Sołectwo Smolajny jest położone w przepięknym otoczeniu łąk i lasów Wichrowskich, oraz dorzecza rzeki Łyny.

Wieś Smolajny została założona w 1290 roku przez biskupa warmińskiego Henryka Fleminga, który zbudował tutaj folwark. W tamtych czasach Niemcy nazywali wieś Schomleinen, Polacy Smolanami.

Smolajny zysały na znaczeniu w połowie XIV wieku, kiedy Lidzbark Warmiński został siedzibą biskupów warmińskich. Wówczas Smolajny stały się ich letnią rezydencją.

Historia nie była łaskawa dla Smolajn- w roku 1414 zostały zniszczone przez wojska polsko – litewskie, najeżdżające ziemie krzyżackie. Po odbudowie wsi, zimą 1454 roku Smolajny znów zostały zniszczone – przez mieszczan dobromiejskich, którzy przyłączyli się do pozostałych mieszkańców Prus i pod wodzą Jana Bażyńskiego wystąpili przeciwko Zakonowi prosząc Króla Kazimierza Jagiellończyka o przyłączenie Prus do Rzeczypospolitej.

Trzymający z Krzyżakami biskup warmiński Franciszek Kuschmalz został ukarany przez zniszczenie Smolajn.

Pół wieku później Smolajny znów zostały zniszczone – przez wojska krzyżackie dowodzone przez Albrechta Hohenzollerna.

W XVI wieku rezydencja Biskupa została odbudowana i tętniła życiem przyjmując takich gości jak: Jan Dantyszek, Stanisław Hozjusz, Marcin Kromer. Smolajny stawały się ważnym ośrodkiem politycznym.

Niestety XVII wiek i wojny szwedzkie to ponowne zniszczenie Smolajn. Ostatnia wojna polsko-szwedzka początku XVIII wieku doprowadziła do całkowitego spalenia dworu i zabudowań gospodarczych. Gdy Szwedzi opuścili Warmię na folwarku pozostała tylko jedna krowa i jałówka.

Nowy Pałac w Smolajnach został wybudowany przez biskupa Adama Stanisława Grabowskiego w latach 1741 – 1743, później stał się siedzibą biskupa Ignacego Krasickiego, który ze szczególną pasją urządzał ogrody i organizował polowania.

Pruscy następcy Krasickiego rzadziej przebywali w Smolajnach, ale wciąż były one letnią rezydencją biskupów warmińskich.

Wieś Smolajny rozrastała się wraz ze wzrostem znaczenia pałacu biskupów, zwłaszcza że znajdowała się na trasie dwóch ważnych ośrodków katolickich: w Dobrym Mieście i w Lidzbarku Warmińskim.

Na terenie sołectwa Smolajny znajdują się następujące obiekty zabytkowe (wpisane do rejestru zabytków):

- zespół młyna wodnego
- park
- brama wjazdowa do pałacu,
- dom przy bramie pałacowej
- pałac , mur.
- pałacyk myśliwski w zespole pałacowym,
- budynek Nadleśnictwa w Wichrowie.

Obecnie swój potencjał i rozwój wieś Smolajny zawdzięcza:

- doskonałemu położeniu komunikacyjnemu - przy drodze krajowej – trasie międzynarodowej do Rosji,
- bliskości do ośrodka administracyjnego – Dobrego Miasta,
- bardzo cennemu zabytkowi: Pałacowi Biskupów Warmińskich,
- usytuowaniu na terenie sołectwa siedziby Nadleśnictwa,
- walorom przyrodniczym i atrakcyjności turystycznej,
- w związku z wcześniejszymi walorami wzrastającej atrakcyjności zamieszkania.

1.2 Warunki geograficzne

Sołectwo Smolajny położone jest w środkowo - północnej części gminy Dobre Miasto, sąsiadując z sołectwami: Kosyń, Kunik, Prasłity, Piotraszewo.

Ogólna powierzchnia sołectwa: 6,795832 km² stanowi 2,6% powierzchni całej gminy.

1.2.1. Klimat

Lokalne warunki klimatyczne sołectwa Smolajny, tak jak całej Gminy Dobre Miasto ukształtowały się w wyniku oddziaływania takich czynników jak rzeźba terenu, obecność zwartych kompleksów leśnych, czy zbiorników wodnych. Zróżnicowanie warunków termicznych i wilgotnościowych zaznacza się najwyraźniej między obszarami obniżen a wysoczyzną.

Niekorzystne warunki mikroklimatyczne panują w głęboko wciętej dolinie rzeki Łyny, oraz w obniżeniach terenowych. Pionowy rozkład temperatury powietrza na tych terenach sprzyja utrzymywaniu się zastoisk chłodnego powietrza i hamuje jego wymianę. Obniżenia terenowe charakteryzują się krótszym nasłonecznieniem, zwiększonymi amplitudami dobowymi temperatury, większą wilgotnością i częstym występowaniem mgieł.

1.2.2. Budowa geomorfologiczna i surowce mineralne

W budowie geomorfologicznej gminy, a także wsi Smolajny można wyróżnić wysoczyznę moreny dennej i czołowej oraz obszar zandru. Obszar moreny dennej, o podłożu gliniastym stanowi największą jednostkę na terenie gminy. Morena czołowa zajmuje natomiast bardzo małą powierzchnię i jest częścią pasa ciągnącego się na południe od Lidzbarka Warmińskiego. Charakteryzują ją zmienność podłoża z występującymi na przemian: glinami, piaskami i żwirami. Obszar zandru ciągnący się pasmem z południa na wschód zajmuje powierzchnię przylegającą do doliny rzeki Łyny. Doliny rzeczne są erozyjnymi formami terenowymi, których dna wypełnione są złożami torfu.

Po wschodniej stronie doliny Łyny przeważają piaski zandrowe, a w jej części południowej – gliny zwałowe. Po zachodniej stronie doliny występują gliny zwałowe, a północnej zastoiskowe.

Mięszkość tych utworów wynosi ponad 10 m. U podnóżu zboczy występują utwory deluwialne o miąższości 1 – 3 m.

1.2.3. Warunku hydrogeologiczne

Przez obszar gminy Dobre Miasto, z południa na północ, płynie rzeka Łyna, dzieląc ją na część wschodnią i zachodnią.

Dopływami Łyny są dwie rzeki: Kwieła i Kirsna oraz szereg cieków bez nazwy. Łyna jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Pregoty.

Na obszarze gminy znajduje się środkowy odcinek biegu rzeki.

Źródła rzeki Kirsny znajdują się na południe od wsi Orzechowo. Płynie ona w kierunku północnym, wzdłuż wschodniej granicy gminy, przepływa następnie przez duży kompleks leśny i uchodzi do Łyny w rejonie wsi Smolajny.

2. Sfera społeczna

2.1. – Ludność

Liczbę mieszkańców sołectwa Smolajny wg stanu na dzień 31.12.2005 r. oraz średnią gęstość zaludnienia przedstawia poniższe zestawienie:

TABELA NR 1: Liczba mieszkańców sołectwa Smolajny

Sołectwo	Ilość mieszkańców	Powierzchnia w km ²	Ilość mieszkańców na 1 km ²
Smolajny	574	6,796	84,5

Ludność Sołectwa według płci i wieku:

Kobiety – 281

Mężczyźni – 293

Kobiety w Sołectwie Smolajny stanowią 48,95% wszystkich mieszkańców.

W całej Gminie Dobre Miasto licznie przeważają kobiety.

TABELA NR 2: Mieszkańcy wg wieku

Wiek	Liczba	Udział w %	Średnia w Gminie
przedprodukcyjny	134	23,34%	20%
produkcyjny	392	68,29%	68,18%
poprodukcyjny	48	8,37%	11,82%

Z zestawienia wynika, że mieszkańcy Sołectwa Smolajny stanowią dosyć młode pokolenie, ze sporym udziałem dzieci i młodzieży.

Ten korzystny układ demograficzny jest spowodowany przede wszystkim:

- zamieszkiwaniem na terenie Sołectwa rodzin pracowników Nadleśnictwa Wichrowo (osada pracownicza),

- zameldowaniem na pobyt czasowy w internacie uczniów Technikum Rolniczego w Smolajnach.

Porównanie liczby mieszkańców sołectwa Smolajny z sąsiednimi sołectwami przedstawia tabela:

TABELA NR 3: Liczba mieszkańców w sąsiadujących sołectwach

Sołectwa	Smolajny	Kosyń	Kunik	Praslity	Piotraszewo
Liczba mieszkańców	574	81	116	327	210

2.2. Oświata

We wsi Smolajny funkcjonują dwie szkoły:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Smolajnach prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich . Do szkoły uczęszczają dzieci klas 0- 6.
- Zespół Szkół Rolniczych w Smolajnach kształcący w kierunkach:
Technikum Rolnicze – specjalizacja obsługa ruchu turystycznego,
Technikum Rolnicze po Zasadniczej Szkole Zawodowej,
Technikum Uzupełniające dla dorosłych,
Liceum Profilowane: Zarządzanie Informacją,
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące.

Tabela nr 4: Liczba uczniów uczęszczających do szkół znajdujących się na terenie sołectwa Smolajny:

Nazwa Szkoły	Liczba uczniów w poszczególnych klasach
Szkoła Podstawowa: Klasy 0-6	38 Klasa 0 – 4 Klasa 1 – 5 Klasa 2 – 5 Klasa 3 – 5 Klasa 4 – 7 Klasa 5 – 6 Klasa 6 - 6
Zespół Szkół Rolniczych: Technikum Rolnicze – specjalizacja obsługa ruchu turystycznego, Technikum Rolnicze po Zasadniczej Szkole Zawodowej, Liceum Profilowane: Zarządzanie Informacją	260 180 30 50

2.3. Służba zdrowia

Na terenie sołectwa Smolajny nie funkcjonuje samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Mieszkańcy Sołectwa są objęci opieką Ośrodków zdrowia funkcjonujących w Dobrym Mieście:

- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej „RAMED”
- Niepubliczny Zakład Lecznictwa Otwartego „Poradnia Rodzinna”
- Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej:
 - Szpital - 30 łóżek
 - Zakład Opiekuńczo – Leczniczy - 35 łóżek
 - Dział Pomocy Doraźnej, -
 - Zakład Opiekuńczo – Leczniczo – Psychiatryczny - 30 łóżek
- „VITALIS – s.c.” – usługi pielęgniarские,
- „OPIEKA” s.c. Pielęgniarki i Położne Środowiskowo – Rodzinne
- Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej „WITAREH”

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poradnia K”
- Indywidualna Praktyka Stomatologiczna – 5 placówek.

Wybór lekarzy rodzinnych i placówek POZ jest dokonywany indywidualnie przez mieszkańców wsi.

2.4 Bezpieczeństwo publiczne

Komisariat policji w Dobrym Mieście obejmuje swym zasięgiem cały obszar gminy Dobre Miasto. Ogółem zatrudnionych jest tu 30 osób. Przestępczość na terenie gminy Dobre Miasto nie odbiega w sposób znaczący od średniej dla całego powiatu olsztyńskiego.

TABELA NR 5 :Wskaźniki wykrywalności przestępstw stwierdzonych w 2004 r. [%]

Gmina	Ogółem	w tym		
		o charakterze kryminalnym	o charakterze gospodarczym	drogowe
Dobre Miasto	64,5 %	52,2%	88,9 %	100,00 %

W zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie sołectwa działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Liczba członków uprawnionych do udziału w akcjach ratowniczo – gaśniczych: 16 osób. Jednostka dysponuje samochodem typu średniego, marki Mercedes oraz sprzętem niezbędnym do prowadzenia akcji gaśniczych.

Większość pożarów to pożary lasów, poszycia leśnego i traw na nieużytkach. Przyczynami tych pożarów najczęściej bywa nieostrożność osób dorosłych lub podpalenie.

2.5 Kultura

Na terenie sołectwa funkcjonują :

- świetlica wiejska w Smolajnach, w której prowadzone są regularne zajęcia dla dzieci i młodzieży.

Realizator programu: Centrum Kultury w Dobrym Mieście w ramach projektu Kolorowe Świetlice.

Zakres prowadzonych zajęć:

- świetlica otwarta 5 dni w tygodniu,
- organizowanie kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży,
- organizowanie pomocy w odrabianiu lekcji (w tym pomoc nauczycieli),
- wsparcie dla rodzin dysfunkcyjnych: dyżury pedagoga, psychologa, terapeutę uzależnień,
- organizowanie imprez okolicznościowych,
- organizowanie przedstawień teatralnych, spotkań z ciekawymi, ludźmi, wspólnego oglądania telewizji,
- wspólne gry i zabawy,
- biblioteka i pozalekcyjne koła zainteresowań w Technikum Rolniczym w Smolajnach,
- jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, która inicjuje i aktywnie włącza się w przedsięwzięcia kulturalne i społeczne wsi,
- Ludowy Zespół Sportowy w Smolajnach, prowadzący sekcję piłki nożnej.

2.6 Obiekty rekreacyjne i sportowe:

- 1) świetlica wiejska w Smolajnach, działająca przy Remizie OSP i udostępniona mieszkańcom przez Straż,
- 2) Park przy Technikum Rolniczym w Smolajnach, zawierający obiekty rekreacyjne, amfiteatr do mszy polowych, stawy, zabudowania parkowe, infrastrukturę związaną z hodowlą koni,
- 3) plac utwardzony pełniący rolę boiska sportowego,
- 4) sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Zawodowych (park przy pałacu),
- 5) leśny taras widokowy (własność Nadleśnictwa Wichrowo).

3. Infrastruktura Techniczna

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych na terenie sołectwa Smolajny, to 20 ujęć wody, których średni pobór wyniósł w 2005 roku 52 m³/godzinę. Klasa jakości tych wód została określona jako bardzo dobra.

Ze względu na znikomą ilość ognisk zanieczyszczeń wód podziemnych w gminie Dobre Miasto w zasadzie nie istnieje zagrożenie pogorszenia stanu wód na terenie sołectwa.

Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca do zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz funkcjonujących na terenie sołectwa przedsiębiorstw.

Problemem podobnie jak przy każdej inwestycji infrastrukturalnej jest rozproszona zabudowa gospodarstw, co znacznie zwiększa koszty doprowadzenia wody.

3.2. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Na terenie sołectwa Smolajny znajduje się biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 31 m³/dobę. Ilość oczyszczonych w 2005 roku ścieków: 3,4 dm³/rok.

Oczyszczalnia ścieków w Smolajnach wymaga modernizacji. Inwestycja ta, wraz z budową kanalizacji w miejscowości Smolajny jest planowana do realizacji przez Gminę Dobre Miasto, z dofinansowaniem z funduszy unijnych.

Gospodarstwa mocno rozproszone w terenie wyposażone są w zbiorniki (szamba), które służą do przechowywania ścieków i po napełnieniu są opróżniane. Z uwagi na położenie, budowę geologiczną, walory przyrodnicze i krajobrazowe należy dążyć do skanalizowania terenu w stopniu maksymalnym, bądź budowy ekologicznych oczyszczalni przydomowych.

3.3. Utylizacja odpadów stałych

Odpady komunalne z obszaru sołectwa Smolajny są wywożone przez Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Dobrym Mieście. Gmina wyposażona jest w 1852 pojemniki na odpady komunalne oraz pojemniki do segregacji odpadów: 62 – na szkło i 62 na odpady plastikowe.

3.4. Energetyka

W gminie Dobre Miasto prawie wszystkie gospodarstwa domowe korzystają z energii elektrycznej.

Średnie zużycie energii w Gminie, w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło w 2005 roku 1,70 mWh.

Zaopatrzenie Sołectwa Smolajny w energię elektryczną odbywa się z głównego punktu zasilania, zasilanego liniami napowietrznymi wysokiego napięcia 110kV z kierunków:

- Ø Mątki – Dobre Miasto – Lidzbark warmiński,
- Ø Olsztyn I – Dobre Miasto – Piotrowiec.

Aktualne obciążenie GPZ wynosi około 70%.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną Sołectwo obsługuje Koncern Energetyczny Energa SA.

3.5. Telekomunikacja

W Gminie Dobre Miasto – w mieście - działają dwie placówki pocztowo – telekomunikacyjne, które obsługują obszary wszystkich sołectw i miasto.

Do stałej linii telefonicznej w Smolajnach jest podłączonych aktualnie około 45% gospodarstw domowych.

Teren sołectwa pokryty jest pełnym zasięgiem sieci ruchomych GSM/DCS 900/1800, MHz ERA GSM, PLUS GSM, Orange.

3.6. Komunikacja

Drogi

Przez teren sołectwa Smolajny przebiega droga krajowa nr 51 do granicy Polski z Rosją: nawierzchnia ulepszona z masy asfaltobetonowej, droga powiatowa nr 26 113 Prasłity – Smolajny (nieutwardzona) oraz droga gminna: Piotraszewo – Smolajny.

Ogólny stan dróg znajdujących się na terenie Sołectwa Smolajny jest niezadowalający. Pomimo ciągłych nakładów remontowych na poprawę ich jakości stan w przeważającej części odbiega od warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne, w zakresie bezpieczeństwa użytkowania (szerokości jezdni, pobocza, brak chodników, odwodnienia etc.), oraz stateczności konstrukcji.

Bardzo ważnym elementem infrastruktury drogowej jest utworzenie w przyszłości sieci ścieżek rowerowych – poprawiających komunikację pieszo – rowerową, zwiększających bezpieczeństwo ruchu, oraz uatrakcyjniających turystycznie Smolajny i całe sołectwo.

Kolej

Smolajny są pozbawione bezpośredniej komunikacji kolejowej – najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Dobrym Mieście – jest to kolej o zasięgu lokalnym, jednotorowa, obsługiwana przez pociągi i szynobusy PKP.

Autobusy

Usługi komunikacji autobusowej na terenie miasta i gminy świadczone są w znaczącej mierze przez sektor prywatny, z udziałem PKS Olsztyn i Bartoszyce.

Oprócz przewozów lokalnych bardzo popularne są przewozy autobusowe do Warszawy i Kaliningradu. W zasadzie wszystkie autobusy kursujące w dalsze trasy (Warszawa, Kaliningrad) posiadają przystanek na żądanie w Smolajnach.

4. Sfera gospodarcza

4.1. Przemysł

Na terenie sołectwa Smolajny funkcjonuje kilka podmiotów gospodarczych:

- zakład produkcji konstrukcji stalowych,
- zakłady usługowe: naprawa ciągników,
- mała gastronomia,
- handel detaliczny (sklepy spożywczo – przemysłowe).

Największym pracodawcą mającym siedzibę na terenie Sołectwa Smolajny jest **Nadleśnictwo Wichrowo**.

4.2. Rolnictwo

Tabela nr 6: Klasy gruntów użytkowanych przez osoby fizyczne na terenie Sołectwa Smolajny:

Wyszczególnienie	Klasy bonitacyjne gruntów ornych							
	II	IIIA	IIIB	IVA	IVB	V	VI	VIZ
Sołectwo Smolajny	-	16,76	65,02	42,93	32,53	90,11	28,19	-
Gmina Dobre Miasto ogółem	53,23	428,47	2903,19	2797,75	933,72	975,6	431,33	12,94
Wyszczególnienie	Klasy bonitacyjne użytków zielonych							
	II	III	IV	V	VI	VIZ		
<i>Sołectwo Smolajny</i>	-	39,22	88,76	38,19	8,57	-		
<i>Gmina Dobre Miasto</i>	-	1262,91	2027,72	546,94	860,22	3,9		

4.3 Leśnictwo

Na terenie Sołectwa Smolajny znajduje się siedziba Nadleśnictwa Wichrowo, którego znaczne masywy leśne zajmują właśnie obszar sołectwa, bezpośrednio sąsiadując ze Smolanami.

Na obszarze Nadleśnictwa przeważającym typem siedliskowym jest bór mieszany świeży (43%) i las mieszany świeży (37%). Pozostałe typy siedliskowe to: ols, las świeży, bór mieszany wilgotny, bór wilgotny, bór świeży.

Z gatunków drzew największy udział ma sosna (ok. 60%), później świerk, brzoza, dąb, olsza, grab i inne gatunki.

Przeważają tu tereny piaszczysto – gliniastej moreny dennej przeciętane rzeką Łyną, które tworzą piękny i niepowtarzalny krajobraz leśny.

Na terenie Nadleśnictwa Wichrowo (oraz Sołectwa Smolajny) znajdują się obszary chronione przyrodniczo:

Ø **„Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny”** – znajduje się na terenie gmin: Dobre Miasto i Jeziorany,

Ø **„Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny”** – znajduje się na terenie gmin: Świątki, Dobre Miasto, Dywity, Jonkowo, Barczewo i Gietrzwałd,

Ø **Pomniki przyrody:**

Pojedyncze drzewa:

- Nr 18 – So obw. 310 cm, wys. 30 m,
- Nr 19 – Db obw. 320 cm, wys. 28 m,
- Nr 883 – Św obw. 326 cm, wys. 40 m,
- Nr 886 – Św obw. 332, wys. 34 m,
- Nr 887 – Db obw. 380, wys. 42 m.

Celem „Planu Rozwoju Wsi Smolajny” opracowanego na okres od roku 2006 do roku 2013 jest próba ocalenia od zapomnienia, ochrony i wykorzystania wiejskiego dziedzictwa kulturowego i walorów przyrodniczo – krajobrazowych sołectwa.

Środkiem i celem realizacji Planu jest mobilizacja lokalnych społeczności i pobudzenie lokalnych aktywności do działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia we wsi. Ważne jest podniesienie i wzbogacenie atrakcyjności turystycznej i atrakcyjności zamieszkania Gminy Dobre Miasto oraz poprawa jej wizerunku poprzez właściwe wykorzystanie dziedzictwa kulturowego, atrakcyjności położenia i zasobów jako cennych produktów turystycznych.

W dalszej części opracowania przeprowadzona została analiza SWOT Sołectwa i wsi Smolajny, która powstała w wyniku dyskusji prowadzonej z Radą Sołecką i przedstawicielami lokalnej społeczności.

Analiza wskazuje czynniki, które są postrzegane przez mieszkańców sołectwa jako wpływające negatywnie i hamujące rozwój wsi, a także te w których upatruje się walory i dalsze kierunki rozwoju Smolajni.

II. Analiza SWOT wsi i Sołectwa Smolajny

1. SILNE STRONY

- walory krajobrazowo- turystyczne (lasy, woda, czyste powietrze),
- bardzo cenne zabytki: Pałac Biskupów Warmińskich w Smolajnach,
- zaplecze edukacyjne i kulturalne,
- zwodociągowana znaczna część sołectwa,
- potencjalne tereny pod inwestycje
- przygraniczne położenie, na trasie do zewnętrznej granicy z Unią Europejską (granica z Rosją w Bezledach),
- bliskość i bardzo dobra dostępność komunikacyjna ośrodków administracyjnych – gminy (Dobre Miasto) i województwa (Olsztyn),
- dostęp znacznej części mieszkańców do infrastruktury teleinformatycznej,
- bardzo dobre warunki dla rozwoju edukacji ekologicznej i agroturystyki,
- potencjał ludzki,
- aktywna i otwarta społeczność lokalna,
- bogata historia i dziedzictwo kulturowe,
- uregulowania prawne sprzyjające rozwojowi organizacji pozarządowych.

2. SŁABE STRONY

- Znikomy stopień skanalizowania wsi,
- brak wody i infrastruktury (drogi) w zabudowie kolonijnej,
- zły stan techniczny dróg o znaczeniu lokalnym,
- rozproszenie sieci osadniczej ,
- niska podaż uzbrojonych terenów inwestycyjnych
- relatywnie wysoki poziom bezrobocia i coraz powszechniejsze zjawiska biedy i rezygnacji mieszkańców w przezwyciężaniu trudności (apatia), niska aktywność osób bezrobotnych,
- niedostatek ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży,
- zła jakość techniczna i niewystarczająca ilość obiektów kulturalnych i sportowych,
- niedostateczne wykorzystanie turystyczne Zespołu Pałacowego w Smolajnach,
- słaba oferta usług turystycznych, nie wykorzystane zasoby turystyczno-rekreacyjne np. szlak wodny rzeką Łyną,
- słabo rozwinięta przedsiębiorczość – niskie tempo przyrostu podmiotów gospodarczych
- niski stan zasobności gospodarstw domowych,
- słaby rozwój sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu.

3. SZANSE

- pozyskanie inwestorów i kapitału,
- doksztalcanie społeczeństwa – szkolenia i kursy,
- sprzyjająca polityka regionalna w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich
- zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących w Unii Europejskiej (wzrastająca liczba programów kierowanych na tereny wiejskie),
- promocja walorów sołectwa,
- rozbudzanie przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy,
- wzrost zainteresowania ofertą turystyczno – rekreacyjno – wypoczynkową Sołectwa (nawet w zakresie postojów odpoczynkowych „po trasie”),
- wykorzystanie współpracy z partnerami z Rosji dla rozwoju turystyki, kultury, edukacji,
- moda na produkty ekologiczne – wytwarzane na bazie naturalnych surowców,
- rozwój partnerstwa publiczno – prywatnego,
- rozwój edukacji ekologicznej oraz rozwój agroturystyki,
- wzrost aktywności sektora pozarządowego w sferach kultury, edukacji, turystyki, gospodarki,
- rozwój funkcji rezydencjalnych obszarów miejskich wokół dużych aglomeracji.

4. ZAGROŻENIA

- utrzymujące się bezrobocie – degradacja społeczeństwa,
- brak umiejętności pełnego wykorzystania wsparcia unii europejskiej,
- skomplikowane procedury i bardzo długi czas rozpatrywania wniosków o pomoc unijną,
- migracja młodzieży do dużych miast
- pogłębianie się niekorzystnych postaw społecznych i narastające zjawiska dziedziczenia biedy,

- ubożenie ludności wsi oraz powiększanie się obszarów wykluczenia społecznego,
- brak środków finansowych,
- niewykorzystanie potencjału przygranicznego położenia, na trasie do granicy z Rosją.

III. Wizja rozwoju Smolajna

PRIORYTET 1. - Ochrona i wykorzystanie zabytkowych obiektów architektonicznych

Cele:

1. Dbalność, renowacja i zagospodarowanie turystyczno – rekreacyjne zabytkowych obiektów, znajdujących się na terenie Sołectwa (pałac, młyn).
2. Organizacja festynów, przedstawień, kiermaszów, promujących tradycję i lokalną kulturę.
3. Budowa nowych obiektów małej architektury (np. wiaty przystankowa, kierunkowskazy informacyjne) w nawiązaniu do tradycji warmińskiej.

PRIORYTET 2 -Podnoszenie atrakcyjności infrastruktury społeczno – usługowej, kulturalnej i turystycznej.

Cele:

1. Budowa boiska sportowego.
2. Organizacja wiejskiego ośrodka rekreacji, składającego się z placu zabaw dla dzieci, mini-amfiteatru, pełniącego również funkcje wiaty do organizacji spotkań,
3. Działania na rzecz kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyczne – stworzenie różnorodnych propozycji spędzania wolnego czasu w sołectwie:
 - * oferta „postojowa” dla przejezdnych – gastronomia, plac zabaw, ścieżka dydaktyczna,
 - * oferta rekreacyjna – spływy kajakowe, trasa rowerowa, szlak pieszy, nauka jazdy konnej, plac zabaw, ogniska, przejażdżki bryczką, taras widokowy, kapliczki przydrożne
 - * oferta turystyczna – gastronomia, baza noclegowa, kompleksowa informacja o ofercie turystycznej Sołectwa, Gminy, Powiatu
4. Skuteczna promocja walorów rekreacyjno – wypoczynkowych Smolajna.

PRIORYTET 3. Społeczeństwo informacyjne, podnoszenie poziomu edukacji i aktywności zawodowej

Cele :

1. Urządzenie kawiarenki internetowej
2. Zaopatrzenie szkoły i świetlicy wiejskiej w sprzęt dydaktyczny (książki do odrabiania lekcji, lektury w wersji książkowej i DVD, rzutnik, słowniki, encyklopedie)
3. Organizowanie szkoleń dla rolników, osób bezrobotnych na temat form pozarolniczej działalności, podejmowania działalności gospodarczej oraz innych form samozatrudnienia.

PRIORYTET 4. Budowa i modernizacja istniejącego systemu komunikacji drogowej, oraz sieci wodno – kanalizacyjnej

Cele:

- 1 Budowa i modernizacja chodników, placów, parkingów, ścieżek rowerowych
2. Budowa i modernizacja oświetlenia, mostów, zatoczek autobusowych, wiat przystankowych.
3. Kompleksowe zwodociągowanie i skanalizowanie wsi, w tym zabudowy kolonijnej.

PRIORYTET 5. Wspieranie inicjatyw indywidualnych mieszkańców gminy, szczególnie rolników w działaniach na rzecz odnowy wsi.

Cele:

1. Stymulowanie działalności dających dodatkowe dochody gospodarstwom rolnym.
2. Organizowanie szkoleń, wyjazdów w celu prezentacji różnych form funkcjonowania gospodarstw rolnych, oraz prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Działania na rzecz integracji społecznej: przedstawienia, spotkania, festyny, jarmarki itp.

4. Program rozwoju wsi Smolajny – planowane działania

Program Rozwoju Wsi Smolajny, w prezentowanym poniżej zakresie stanowi zestawienie inwestycji i przedsięwzięć, które wynikają z wieloletnich programów i strategii Gminy Dobre Miasto, oraz które są postrzegane przez mieszkańców jako priorytetowe do realizacji działania na rzecz rozwoju, poprawy warunków zamieszkania i wzrostu atrakcyjności turystycznej wsi.

Działania te nie stanowią zamkniętej listy przedsięwzięć i mogą ulegać modyfikacji, zwłaszcza poprzez rozszerzanie ich zakresu o nowe, ciekawe i zasadne dla rozwoju wsi inicjatywy.

Każdy mieszkaniec Sołectwa może składać swoje propozycje przedstawicielom Rady Sołeckiej, która następnie przedstawi je na Zebraniu Wiejskim.

Wszystkie osoby mające pomysły na rozwój wsi zapraszamy do współpracy!

1. Budowa drewnianej wiaty przystankowej, zawierającej elementy wykończeniowe nawiązujące do tradycji warmińskiej.

Priorytet I, Cel 3
Szacowany koszt: 30.000 złotych
Planowany termin realizacji: 2008 rok

Opis przedsięwzięcia: wiatra zostanie zakupiona z gotowego elementu i postawiona w miejscu dotychczasowego przystanku autobusowego na kamiennej podmurówce.

2. Budowa kierunkowskazów do miejsc cennych kulturowo i turystycznie.

Priorytet I, Cel 3
Szacowany koszt: 20.000 złotych
Planowany termin realizacji: 2007-2009

Opis przedsięwzięcia: kierunkowskazy, ustawione w widocznych miejscach i estetyką nawiązujące do tradycji warmińskiej (np. posiadające niewielkie daszki) wskazywały będą drogę między innymi do: pałacyku w Smolajnach, młyna, tarasu widokowego w lasach wichrowskich, prezentowały szlaki wodne, konne, rowerowe itp.

Wykonawca będzie wyłoniony w drodze konkursu i preferowani będą twórcy ludowi działający na terenie Gminy Dobre Miasto.

3. Budowa kompleksu boisk sportowych

Priorytet 2 Cel 1
Szacowany koszt: 30.000 złotych
Planowany termin realizacji: 2008-2009

Projektowane boiska sportowe do: koszykówki, siatkówki i piłki nożnej zostaną zbudowane zgodnie ze standardowymi wymiarami boisk, po wcześniejszym zniwelowaniu terenu.

Boiska będą budowane etapowo, w zależności od dostępności środków finansowych.

Miejsce usytuowania boisk planuje się w bezpośrednim sąsiedztwie Wiejskiego Ośrodka Rekreacji, aby stale poszerzać kompleks rekreacyjno – kulturalno – sportowy.

4. Modernizacja przestrzeni publicznej – Wiejski Park Rekreacji

Priorytet 2 Cel 2
Szacowany koszt: 28.000 złotych
Planowany termin realizacji: 2006-2007

Wiejski Park Rekreacji powstanie na nieużywanym obecnie obszarze ugoru, który stanowi własność gminną.

Plac, znajdujący się około 20 metrów za świetlicą wiejską, w bardzo bliskim sąsiedztwie drogi i punktu gastronomicznego jest obecnie niezagospodarowany i wykorzystany przez okoliczną ludność jako składowisko gruzu.

Mieszkańcy zobowiązali się sami wywieźć gruz i zgłosili inicjatywę zagospodarowania przestrzeni i nadania jej funkcji rekreacyjnej.

Projekt obejmował będzie:

- wyrównanie terenu przez usunięcie warstwy ziemi o średniej grubości 15 cm; powierzchnia niwelacji 30 x 30 metrów,
- niwelację terenu, z zachowaniem naturalnej łagodnej skarpy – roboty ziemne zostaną wykonane ładowarkami kołowymi na powierzchni około 27 x 26 metrów,
- postawienie wiaty pełniącej również funkcję amfiteatru (w dolnej części placu) – wiaty o konstrukcji słupowo – wiązarowej, podłogi z desek struganych, pokrycie dachu dachówką blachopodobną,
- budowę siedzisk w postaci ławek na skarpie,
- urządzenie placu zabaw dla dzieci – w górnej części placu – huśtawka, piaskownica, ławka,
- nasadzenia zieleni – roślinami wieloletnimi w ilości 5,25 szt/m² tj około 40 sztuk.

Planowany termin realizacji:

X 2006 – IV 2007 w zakresie:

2006 - roboty ziemne (wyrównanie, niwelacja terenu)

2007 - zagospodarowanie terenu: budowa wiaty, montaż ławek, zabawek, nasadzenia.

Niezaprzeczalnym walorem projektowanego Ośrodka Rekreacji jest bezpośrednie sąsiedztwo ziemi stanowiącej własność gminną, co umożliwia dalszą rozbudowę np. o obiekty sportowe.

5. Utworzenie informatora sołeckiego – reklamującego wszystkie walory sołectwa oraz zasoby takie jak: zabytki, gastronomia, obiekty sportowe, rekreacyjne, plan imprez itp.

Priorytet 2 Cel 3 i 4

Szacowany koszt: 2.000 złotych

Dystrybucja: punkty gastronomiczne we wsi i gminie, placówki szkolne, promocja wsi podczas imprez lokalnych i ponadlokalnych, Miejski Ośrodek Informacji.

6. Utworzenie znaku przydrożnego zachęcającego do zatrzymania się w Smolajnach

Priorytet 2 Cel 3

Szacowany koszt: 3.000 złotych

Planowany termin realizacji: 2007

7. Urządzenie kawiarenki internetowej

Priorytet 3 Cel 1

Szacowany koszt: 10.000 złotych

Planowany termin realizacji: 2007-2008

Aby wieś mogła się rozwijać, skutecznie promować i zapewnić dzieciom i młodzieży dostęp do informacji musi utworzyć kawiarenkę internetową, do której dostęp będzie bezpłatny.

Planuje się utworzenie 3 stanowisk komputerowych.

8. Wyposażenie świetlicy i szkoły w materiały dydaktyczne i organizacja szkoleń, spotkań związanych z pozyskiwaniem pracy.

Priorytet 3 Cel 2 i 3

Szacowany koszt: 8.000 złotych

Planowany termin realizacji: 2006-2008

9. Budowa i modernizacja komunikacji drogowej, zwłaszcza dotyczącej transportu lokalnego dróg wewnętrznych, w tym ścieżka rowerowa.

Priorytet 4, Cel 1 i 2
Szacowany koszt: 1.000.000 złotych
Planowany termin realizacji: 2006-2009

10. Budowa kanalizacji w Smolajnach , budowa wodociągów do zabudowań kolonijnych

Priorytet 4 cel 3
Szacowany koszt: 2.200.000 złotych
Planowany termin realizacji: 2007-2010

11. System przydomowych oczyszczalni ścieków

Priorytet 4 cel 3
Szacowany koszt: 200.000 złotych
Planowany termin realizacji: 2008-2010

12. Wspieranie działań na rzecz odnowy wsi i aktywności oraz integracji mieszkańców.

Priorytet 5
Szacowany koszt: 20.000 złotych
+ wkład rzeczowy i osobowy mieszkańców wsi w realizowane społecznie przedsięwzięcia
Planowany termin realizacji: 2006-2009

W ramach działania planowane są do realizacji działania takie jak:

- odnawialne źródła energii – wizyta w specjalistycznych gospodarstwach rolnych,
- agroturystyka – sposób ściągnięcia turysty – wizyty w znanych gospodarstwach agroturystycznych,
- organizacja festynów, spotkań, przedstawień, imprez integrujących mieszkańców i promujących walory Sołectwa.

PODSUMOWANIE

Mieszkańcy wsi Smolajny dołożą wszelkich starań, aby Plan Rozwoju został zrealizowany we wskazanym zakresie i zgodnie z harmonogramem.

Mieszkańcy mają świadomość, że atrakcyjność turystyczna, zamieszkania i inwestycyjna ich sołectwa oraz sposób postrzegania wsi i całego Sołectwa przez osoby z zewnątrz zależy od nich samych – od ich aktywności, zachowań, umiejętności pozyskiwania funduszy i umiejętności promowania walorów wsi.

W aktywności społecznej mieszkańców sołectwa i ich dążeniu do poprawy atrakcyjności ważne jest wsparcie partnerów: samorządu lokalnego, przedsiębiorców, sektora pozarządowego.

Wszyscy dołożymy wszelkich starań, aby zmieniać na lepsze wizerunek wsi!